

**NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W SZCZECINIE**

ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin
tel. 091-423-17-76 fax 091 4224581

Szczecin, dnia 29 kwietnia 2009 r.

LSZ-410-90-02/09
P/09/170

**Pan
Władysław Kiraga
Burmistrz Nowego Warpna**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Gminy w Nowym Warpnie w zakresie gospodarowania i nadzoru nad zabytkami nieruchomymi w latach 2004 – 2008, w szczególności nad zabytkowym budynkiem ratusza w Nowym Warpnie, zwanego dalej „Ratuszem”.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 6 kwietnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

NIK pozytywnie ocenia gospodarowanie i nadzór nad zabytkami nieruchomymi w kontrolowanym zakresie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

1. W badanym okresie Ratusz użytkowany był przez jednostki organizacyjne Gminy Nowe Warpno, tj. Urząd i Ośrodek Pomocy Społecznej.

Urząd od grudnia 2003 r. podejmował działania w celu przejęcia od Skarbu Państwa działki nr 961 w Nowym Warpnie zabudowanej zabytkowym Ratuszem wpisanym do wojewódzkiego rejestru zabytków pod nr 178, gdyż przejęcie nieruchomości do zasobu nieruchomości gminnych miało umożliwić pozyskanie środków finansowych na jego remont. Decyzją Wojewo-

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

dy z dnia 6 lutego 2006 r.² Gmina stała się właścicielem nieruchomości gruntowej zabudowanej Ratuszem, dla której w dniu 10.12.2007 r. założona została księga wieczysta.

Gmina przejęła na własność budynek Ratusza, który był w złym stanie technicznym, z miejscowo spękaną ryglową konstrukcją budynku i złym stanem konstrukcji wieży stwarzającym niebezpieczeństwo awarii budowlanej, co udokumentowane było w orzeczeniu o stanie Ratusza z września 2003 r., sporządzonym na zlecenie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków (WUOZ). Na zły stan techniczny wieży Ratusza - wymagający kapitalnego remontu z wymianą i wzmocnieniem elementów konstrukcyjnych - wskazała ekspertyza z września 2008 r., sporządzona na zlecenie WUOZ i Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (ZWKZ).

2. W badanym okresie Gmina nie prowadziła prac konserwatorskich i restauratorskich Ratusza, a wykonane prace miały charakter doraźnych remontów. Gmina nie posiadała uzgodnionego z ZWKZ programu prac konserwatorskich, programu zagospodarowania Ratusza wraz z jego otoczeniem oraz wytycznych do dalszego korzystania z zabytkowego obiektu, do których posiadania właściciel zabytku był zobowiązany przepisami art. 25 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy o ochronie zabytków³.

Gmina w okresie od stycznia 2004 r. do listopada 2008 r. nie występowała z wnioskami o dotacje na podstawie art. 73 i art. 81 ustawy o ochronie zabytków do organu stanowiącego powiatu, samorządu województwa i właściwego ministra do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Urząd skierował jedynie pismo z dnia 17.11.2008 r. do Marszałka Województwa z prośbą o dofinansowanie remontu budynku, a formalny wniosek w dniu 28.01.2009 r. o udzielenie dotacji w kwocie 305,0 tys. zł na opracowanie projektu budowlanego rewitalizacji Ratusza, który został załatwiony negatywnie. W wyjaśnieniach Burmistrz zobowiązał się wystąpić o dotację celową do właściwego ministra do spraw kultury i dziedzictwa narodowego po skompletowaniu niezbędnych dokumentów.

3. W dniu 26.10.2007 r. w obiekcie Ratusza miał miejsce pożar. ZWKZ w dniu 29.10.2007 r. przeprowadził kontrolę i wydał zalecenia pokontrolne, z których Urząd uzupełnił rury spustowe przy budynku, dokonał przeglądu instalacji elektrycznej, usunął braki w zakresie ochrony przeciwporażeniowej oraz uzyskał ekspertyzę stanu technicznego wieży Ratusza. Urząd nie wykonał instalacji przeciwpożarowej i nie zamontował czujników dymnych oraz nie dokonał oględzin i nie

² decyzja Wojewody Zachodniopomorskiego na podstawie art.18. ust.1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 maja 1990 r. przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 1990 r. Nr 32 poz.191 ze zm.)

³ Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 ze zm.)

wykonał ekspertyzy konstrukcji całego budynku w celu określenia przyczyn osiadania narożnika północno-zachodniego. Według wyjaśnień Burmistrza wnioski te będą wykonane po uzyskaniu dofinansowania i określeniu zakresu rewitalizacji Ratusza.

Na wniosek Urzędu, Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego przyznał dotację w dniu 30.11.2007 r. w kwocie 52,8 tys. zł na usunięcie skutków pożaru. Dotację wykorzystano w kwocie 34,5 tys. zł zgodnie z przeznaczeniem i po rozliczeniu kwotę 18,3 tys. zł zwrócono. Wykonane w IV kwartale 2007 r. i I półroczu 2008 r. roboty remontowe pomieszczeń Ratusza, sfinansowane środkami ww. dotacji, przeprowadzone były bez uzgodnień z ZWKZ, co stanowiło naruszenie przepisu z art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie zabytków.

4. Oględziny z dnia 30.03.2009 r. wykazały, że stan techniczny Ratusza, w tym wieży nie zmienił się od stanu wykazanego w ekspertyzie z września 2003 r. Na budynku brak było oznakowania, że jest to obiekt zabytkowy chroniony prawem. Bez zgody ZWKZ na budynku Ratusza zamontowane były trzy tablice, a na wieży kamery i antena, co naruszało art. 36 ust. 1 pkt 10 ustawy o ochronie zabytków.

Gmina na podstawie przepisów art. 27 ustawy o ochronie zabytków wystąpiła pismem z dnia 14.02.2008 r. o zalecenia konserwatorskie do ZWKZ dotyczące przeprowadzenia remontu całego obiektu Ratusza i ich nie uzyskała. Otrzymała natomiast pismo z dnia 7.10.2008 r., w którym ZWKZ stwierdził, że ekspertyza z września 2008 r. wieży Ratusza powinna stanowić podstawę do wykonania projektu budowlanego remontu wieży.

5. Gminną ewidencję zabytków, zgodnie z art. 22 ust. 4 ustawy o ochronie zabytków i § 12 rozporządzenia Ministra Kultury⁴, stanowiło 199 kart adresowych zabytków architektury, układów przestrzennych, cmentarzy, zieleni komponowanej oraz 78 kart zabytków archeologicznych sporządzonych na zlecenie Gminy w okresie maj-październik 2008 r. Badania 199 kart wykazały, że w 15 kartach brakowało kompletnych zapisów dotyczącym m. in. nr działki, informacji o własności i o właścicielu /użytkowniku, w tym w karcie Ratusza.

Gmina nie posiadała uchwalonego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a uchwalone w dniu 3.06.2008 r. studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowe Warpno (zwane dalej „Studium”) nie uwzględniało, wbrew wymogowi art. 19 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków, 3 zabytków, tj. pałacu i parku pałacowego w Karsznie oraz pompy ulicznej w Nowym Warpnie wpisanych do rejestru wojewódzkiego zabytków w dniach 10.03.2008 r. i 25.07.2000 r.

⁴ rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 14 maja 2004 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz. U. z 2004 r. Nr 124 poz. 1305)

Rada Gminy w dniu 24.03.2009 r., zgodnie z wymogami art. 87 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie zabytków, uchwaliła gminny program opieki nad zabytkami na lata 2008-2012.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. *Pozyskanie środków finansowych na remont i rewitalizację Ratusza.*
2. *Opracowanie i uzgodnienie z ZWKZ programu prac konserwatorskich i zagospodarowania Ratusza.*
3. *Zrealizowanie zaleceń ZWKZ z 2007 r. dotyczących wykonania oględzin i ekspertyzy konstrukcji całego budynku oraz instalacji przeciwpożarowej z czujnikami dymnymi.*
4. *Wykonanie prac przy Ratuszu poprawiających jego stan techniczny.*
5. *Uzyskanie pozwolenia na umieszczenie na budynku Ratusza tablic informacyjnych i urządzeń technicznych.*
6. *Uzupełnienie brakujących zapisów w kartach adresowych gminnej ewidencji zabytków.*
7. *Zaktualizowanie Studium poprzez dodanie zapisów dotyczących ochrony trzech pominiętych zabytków ujętych w wojewódzkim rejestrze zabytków.*

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Burmistrza, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust.1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Burmistrzowi prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Delegatury w Szczecinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.